

12

Jean Claude van Rijckeeghem,
Dekle z mušketo

Delavnico smo zasnovali z uporabo strategije **Štirikotni posnetek**. S to strategijo poskušamo poudariti različne vidike v besedilu, zaradi česar udeleženci lahko spoznajo različne vidike besedila. Ker poudarjamo različne perspektive v besedilu, se nam zdi pravo poimenovanje strategije **Širokokotni posnetek**. Izraz »širokokotni posnetek« smo si sposodili pri fotografiji in filmu. Strategija poteka v obliki strpnega pogovora, pri katerem udeležence spodbujamo, da se pogovarjajo o besedilu, ne da bi se pri tem zaradi različnih mnenj sprli.

SODELUJOČI/-e

Do 100 udeležencev. Pri izvedbi lahko sodeluje neomejeno število mladostnikov, a vsi niso dejavni; število ne vpliva na kakovost izvedbe, pač pa vpliva na razgibanost dogodka. Udeleženci naj bodo starejši od 12 let, ker je treba precej razmišljati in se izbrano izražati.

MOTIVATORKA

To strategijo izvaja več oseb: moderatorka, ki vodi motivacijsko delavnico, poročevalec oz. poročevalka za vsako od perspektiv, ki jih želimo poudariti, in spraševalec.

Strategijo je mogoče izvesti na dva načina:

- moderatorka, poročevalci in spraševalci so odrasli,
- vodi jo moderator/ka, mladostniki pa prevzamejo vloge poročevalcev in spraševalca.

Oba načina dajeta dobre rezultate. Katerega bomo izbrali, je odvisno od sposobnosti kritičnega razmišljanja udeležencev za predstavitev določene perspektive besedila.

CILJI

- določanje glavne teme besedila *Dekle z mušketo*,
- zaznavanje in razumevanje različnih pogledov na temo besedila in različnih perspektiv,
- prepoznavanje in razumevanje tez in antitez v besedilu,
- iskanje in uvidevanje relevantnosti v literarnem besedilu upovedenega problema z bralčevo lastno življenjsko izkušnjo.

KAJ POTREBUJEMO ZA IZVEDBO

- Dovolj velik prostor ali dvorano, strategijo lahko izvedemo tudi na prostem. V vsakem primeru mora biti udeležencem udobno, akustika naj bo dobra, imajo naj možnost, da se izražajo, ne da bi se

jim bilo treba premikati ... Če to ni mogoče, se udeleženci ne slišijo in pozornost upade, izvedba pa ne da dobrih rezultatov.

- Dovolj izvodov, da udeleženci knjigo lahko preberejo.
- Mizo in nekaj stolov.

ČAS, POTREBEN ZA IZVEDBO

Ne več kot 90 minut. Čas, ki ga potrebujemo, je odvisen od vedoželjnosti udeležencev.

PREDNOSTI IN PASTI

Udeleženci z zanimanjem sodelujejo, če se jim zdi besedilo zanimivo. Če je obravnavana tematika zanimiva, jo udeleženci dobro poznajo ali je njena informativna, etična, literarna ... plat vredna posebne pozornosti, delavnica pritegne pozornost.

Do težav pride, če udeleženci površno preberejo knjigo ali niso sposobni slediti pogovoru, če se njihovo mnenje ne ujema z mnenjem, ki so ga predstavili poročevalci, ali pa če so bili ti v svojih razmišljanjih preveč zapleteni.

IZVEDBA

1.

Pred izvedbo strategije naj bi vsaj polovica udeležencev prebrala knjigo.

2.

Mesto vodje za mizo zasede motivatorka, na obeh straneh ob njej pa so poročevalci. Spraševalec zasede mesto, ki je od mize oddaljeno.

Motivatorka povzame vsebino knjige, poudari kakšno njeno posebnost, pove nekaj besed o avtorju in navede še druga njegova besedila. Predstavi tudi poročevalce in pove, katerega od vidikov besedila bodo predstavili.

Nato motivatorka vsakemu poročevalcu nameni pet minut, da v tem času predstavi svojo perspektivo. Ko vsi končajo, spraševalec vsakemu zastavi vprašanje. Zatem udeležence motivatorka spodbudi, da tudi sami zastavijo katero vprašanje, seveda morajo prositi za besedo.

3.

Po določenem času, ko se nam zdi, da so udeleženci izčrpali teme in da je bilo besedilo predstavljeno v širokokotni perspektivi, motivatorka povzame poglobljena spoznanja in tako se srečanje konča.

ANALIZA IZVEDBE

Zapišimo si napake, nastale med izvedbo strategije, in analizirajmo njihove vzroke. Najprej premislimo, ali smo dobro izbrali knjigo, ali so bili udeleženci dovolj dobro pripravljeni, ali so se z lahkoto izražali, ali so obravnavane perspektive ustrezale interesom udeležencev itd.

VEČ IZZIVOV:

- 1.** Poišči primere upornic iz zgodovine in njihove dosežke ubesedi na mikaven način, npr. v pesniški obliki.
- 2.** Zamisli si, da si ustvarjalec oz. ustvarjalka videoigre, ki je zasnovana na podlagi romana *Dekle z mušketo*. Kako bi predstavil zgodovinske okoliščine? Kakšni bi bili ciliji igre? Kako bi opremil like v igrici?
- 3.** Poskusi napisati enega od odlomkov tako, da ga prestaviš v današnji čas. Pazi na podrobnosti, kot so npr. obleke, govor, obnašanje itn.
- 4.** Kako bi lahko glavna junakinja iz knjige spremenila potek nekega drugega zgodovinskega dogodka oz. dogajanja?

